

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแทนครัวเรือนเกษตรกรผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการเกษตรวิชญา คือเกษตรกรบ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 131 ราย

กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากตัวแทนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามทั้งแบบปลายปิด(closed-ended questions) และคำถามปลายเปิด (open-ended questions) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเกษตรและการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

1) ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่ทำกรวิจัย

2) กำหนดกรอบเครื่องมือวิจัยโดยสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย

3) เสนอเครื่องมือวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระตรวจสอบ และเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์

2.2 รายละเอียดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานภาพการถือครองที่ทำกิน อาชีพหลัก อาชีพรอง ตำแหน่งทางสังคม จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ในครอบครัวเฉลี่ยต่อปี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน การได้รับข้อมูลข่าวสาร การเข้าร่วมในการศึกษาดูงาน และการได้รับ การฝึกอบรมจากโครงการฯ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา โดยมีข้อคำถามอยู่ 15 ประเด็น แบ่งมาตรวัดออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ข้อความเชิงบวก

เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	0 คะแนน

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา มีการให้ค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	2.26 – 3.00 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	1.51 – 2.25 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	0.76 – 1.50 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	0 - 0.75 คะแนน

ข้อความเชิงลบ

เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	0 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา มีการให้ค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	0 - 0.75 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	0.76 – 1.50 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.51 – 2.25 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2.26 – 3.00 คะแนน

ตอนที่3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา โดยแบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และ 4) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ แบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

มีส่วนร่วมมาก	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน
ไม่มีส่วนร่วม	มีค่าเท่ากับ	0 คะแนน

การแปลความหมายระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

มีส่วนร่วมมาก	มีค่าเท่ากับ	2.26 – 3.00 คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	1.51 – 2.25 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	มีค่าเท่ากับ	0.76 – 1.50 คะแนน
ไม่มีส่วนร่วม	มีค่าเท่ากับ	0 - 0.75 คะแนน

ตอนที่4 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเกษตร และการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิชญา ซึ่งเป็นคำถามในลักษณะปลายเปิดเพื่อให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็น

2.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา(content validity) และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับเกษตรกรจำนวน 20 ราย เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลในตอนี่ 2

และตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือตามวิธีของ Cronbach โดยใช้โปรแกรม SPSS for window ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (cronbach's alpha) ดังนี้

ตอนที่ 2 ได้ค่า alpha = 0.7874

ตอนที่ 3 ได้ค่า alpha = 0.9495

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ(primary data) ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยสร้างแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากเกษตรกร หมู่ 4 บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

2. ข้อมูลทุติยภูมิ(secondary data) โดยศึกษาเอกสารของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 จังหวัดเชียงใหม่ และจากเอกสารวิชาการต่างๆ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลในเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาประกอบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window ใช้สถิติ 2 ประเภทคือ

1) สถิติพรรณนา(descriptive statistics) เพื่อบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นต้น

2) สถิติวิเคราะห์(inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (χ^2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติของเกษตรกรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการเกษตรวิทยา โดยมีสูตรการหาค่าไคสแควร์(ต่าย, 2545: 62) ดังนี้

$$\chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}; df = (r-1)(c-1)$$

เมื่อ χ^2 คือ ค่าของไคสแควร์, O คือ ค่าความถี่จากการสังเกต, E คือ ค่าความถี่ที่คาดหวัง

5. สถานที่ทำการวิจัย

บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

6. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา ประมาณ 9 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2551 ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ.2551

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved